

วารทยา พรนชุ 2549: ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมสื่อความหมายในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ แหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์

ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (อุทายานและนันทนาการ) สาขาวิชาอุทายานและนันทนาการ ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สันต์ เกตุปราณีด, Ph.D. 159 หน้า

ISBN 974-16-1866-2

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโปรแกรมสื่อความหมาย รวมทั้งสำรวจประเภทโปรแกรมสื่อความหมาย และความต้องการใช้ประโยชน์โปรแกรมสื่อความหมายของนักท่องเที่ยว และปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโปรแกรมสื่อความหมายในแหล่งนันทนาการ 3 ประเภท คือ แหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ แหล่งนันทนาการกึ่งธรรมชาติ และแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป โดยกำหนดขนาดตัวอย่างในลักษณะ โควตา แหล่งละ 200 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 600 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยและการวิเคราะห์การคาดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ โปรแกรมสื่อความหมายที่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติและแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์เห็นด้วยในทางบวกมากที่สุด คือ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ที่ใช้มีความเป็นสากล ส่วนแหล่งนันทนาการกึ่งธรรมชาติ คือ ภาษาที่ใช้บรรยายในสอดทักษะภูมิปัญญา มีความชัดเจน ถูกต้อง และเข้าใจได้ง่าย จากการสำรวจประเภทโปรแกรมสื่อความหมาย ในแหล่งนันทนาการทั้ง 3 ประเภท พบว่า มีโปรแกรมสื่อความหมายทั้ง 2 ประเภท คือ การสื่อความหมายโดยใช้ตัวบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่สื่อความหมาย และการสื่อความหมายโดยไม่ใช้ตัวบุคคล ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สถานทักษะภูมิปัญญา นิทรรศการในอาคาร นิทรรศการกลางแจ้ง แผ่นป้ายบรรยาย คู่มือศึกษาธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์ สื่อสิ่งพิมพ์ เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์ และสัญลักษณ์ เครื่องหมาย และพบว่า โปรแกรมสื่อความหมายที่นักท่องเที่ยวต้องการใช้ประโยชน์มากที่สุดในแหล่งนันทนาการทั้ง 3 ประเภท คือ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อ โปรแกรมสื่อความหมายในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ คือ ระยะเวลาที่เข้าไปใช้พื้นที่ วัตถุประสงค์เพื่อความเป็นส่วนตัว ความสงบสันติ การผ่อนผาย และความต้องการใช้ประโยชน์โปรแกรมสื่อความหมาย แหล่งนันทนาการกึ่งธรรมชาติปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว คือ ประสบการณ์การมาเยือน วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถและสมรรถภาพร่างกาย วัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน คลายความเครียด วัตถุประสงค์เพื่อมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาระบบน้ำ ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ความต้องการใช้ประโยชน์โปรแกรมสื่อความหมาย และความรู้เกี่ยวกับการสื่อความหมาย แหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว คือ วัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อการพักผ่อน คลายความเครียด และความต้องการใช้ประโยชน์ โปรแกรมสื่อความหมาย

๗๗๖ พ.๙๕

ลายมือชื่อนิสิต

กนก มนต์อรุณ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

19/ พ.๗ ๒๕๔๙

Waratthaya Promchu 2006: Visitors' Opinions toward Interpretive Programs in Natural, Semi-natural and Historical Recreation Areas. Master of Science (Parks and Recreation), Major Field: Parks and Recreation, Department of Conservation. Thesis Advisor: Associate Professor San Kaitpraneet, Ph.D. 159 pages.
ISBN 974-16-1866-2

Objectives of the study were to investigate visitors' opinion toward interpretive program, to survey types of the interpretive program and need of using visitor's interpretive program, and to determine factor affecting visitors' opinion toward interpretive programs in 3 types of recreation areas namely: natural, semi-natural, and historical recreation areas. Data collection was conducted by using questionnaire with 600 visitors, 200 individuals in each area. The visitors were Thai with age of 15 years or more. Data analysis included descriptive statistics and analytical statistics including factor analysis technique and multiple regression analysis.

Results revealed that visitor mostly agreed in positive direction about signs and labels used in interpretive program were universal in natural and historical recreation areas. For semi-natural recreation areas, language used in audio visual was clear, accurate and easily to understand. There were two type of interpretive program used in the three recreation areas, the first type was personal interpretation namely interpreter and the second type was non-personal interpretation including visitor center, audio visuals, indoor exhibition, outdoor exhibition, sign board, nature education and historical booklets, interpretive publication, nature education and historical trails, symbols and signs and it was found that the interpretive program which the visitors' need used mostly in the three recreation areas were symbols and signs. For hypothesis testing, it was revealed that factors effecting visitors' opinion toward interpretive program in natural recreation area were duration of being in the recreation area, objective for being private, experiencing peacefulness, experiencing adventure, and need of using interpretive program. Regarding to semi-natural recreation area, the effecting factors were visiting experience, objective for physical development, objective for relaxing, objective for social interaction, objective for nature education and culture, need of using interpretive program, and interpretive knowledge. For the historical recreation area, the affecting factors were objective for relaxing and need of using interpretive program.

Waratthaya Promchu

Student's signature

San Kaitpraneet May 1952006

Thesis Advisor's signature